

HAMDULLAH SUPHI'NİN ROMANYA BÜYÜKELÇİLİĞİ VE GAGAUZ TÜRKLERİ

Doç. Dr. Adil DAĞISTAN*

ÖZET

Atatürk kurmuş olduğu Yeni Türkiye devletini, ulusal kimlik üzerine oturtmuştur. Millî sınırlar dışında kalan Türkler için de uluslar arası hukuka ve antlaşmalara bağlı kalarak kültür birliğini sürdürmeye çalışmıştır.

Bu çerçeveye uygun olarak, dönemin önemli devlet ve fikir adamlarından biri olan Hamdullah Suphi Tanrıöver de, 1931 yılında Romanya'da Bükreş Büyükelçiliği'ne atanmıştır. Tanrıöver, geniş tarih bilgisi, kültürü, güzel konuşma yeteneği ile Rumen siyasi çevrelerin de güven ve sempati toplamıştır. Kazanmış olduğu bu nüfûzla Atatürk devrimine uygun olarak, bölgedeki Türklerin Türkiye ile kültürel bağlarının devamını sağlamak amacıyla çok önemli faaliyetlerde bulunmuştur. Özellikle Gagauz Türkleriyle yakinen ilgilenerek, bunlar için Türkçe eğitim veren okullar açmıştır. Türkiye'den getirttiği kitapları bu okullarda okutarak Türklük bilincinin yükselmesini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Hamdullah Suphi Tanrıöver, Gagauz Türkleri, Bükreş Büyükelçiliği, Romanya Türkleri, Dış Politika.

* Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Öğretim Üyesi.

ABSTRACT

This study aims at investigating the substantial and invaluable activities of Hamdullah Suphi Tanrıöver, who was one of the prominent statesman and savants of the republican era since he was appointed to the Bucharest Embassy in 1931. He gained the admiration and trust of the Romanian political circles with his deep knowledge in history, his intelligence and good communication skills. This enabled him to establish cultural connections between Romanian Turks and Turkey, which is in conformity with Atatürk's Policy of culture within the frame of his principles and revolutions. During his good offices, he ensured the security and well-being of the Christian Gagauz Turks, provided facilities of education, helped them gain their historical origin and ties which can also be called historical consciousness, Hamdullah Suphi Tanrıöver furthered his efforts to have them to settle into Thracia region of Turkey, which unfortunately failed due to the world war II.

This article is concerned with his life and work during his offices in the Bucharest Embassy.

Key Words

Hamdullah Suphi Tanrıöver, Gagauz Turks, Bucharest Embassy, Romanian Turks, Foreign Policy.

Giriş

Osmanlı Devletinin en karışık ve bunalımlı döneminde dünyaya gelen Atatürk, yetiştiği ortamda, Devletin kurtuluşu için ortaya atılan Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük gibi üç önemli siyasi fikir akımları bulunmaktaydı. Fransız Devriminin ortaya çıkarttığı milliyetçilik akımı, diğer taraftan sanayi devrimi sonucu ortaya çıkan emperyalist devletlerin kısırtmalarıyla Türk olmayan milliyetler devletten ayrılmaya başlamışlar, bunun sonucu olarak da Osmanlıcılık ve İslamcılık fikirleri iflas etmişti.

Bu ortamda görevi gereği cepheden cepheye koşan Mustafa Kemal Paşa, tek kurtuluş yolunun Türkçülük siyaseti olduğunu bizzat gördü. Bunun sonucunda Milli Mücadele sonrası kurmuş olduğu devleti ulusal kimlik üzerine oturtacaktır.

Daha sonra kurulan yeni Türkiye Devletinin millî sınırları dışında kalan Türkler için, "Pan-İslâmizm" ve "Pan-Türkizm" fikirlerinin siyasi açıdan yarattığı sakıncaları gören Mustafa Kemal Paşa, Türkler arasında siyasi birlik fikrini savunanlara karşı kültür birliği siyasetini savunacaktır.¹

Kurmuş olduğu Türk Tarih Kurumu (1931) ve Türk Dil Kurumu (1932) ile de Türk Dünyası'nda kültür birliği üzerinde uluslararası hukuka ve anlaşmalara bağlı kalarak ilmi çalışmalar yaptırmıştır.

Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Büyükelçiliği

Atatürk'ün yukarıda belirttiğimiz siyaseti doğrultusunda özellikle Türklerin de yaşadığı ülkelerde görevlendirilen elçileri titizlikle seçecektir. Araştırma konumuz olan Hamdullah Suphi Tanrıöver (1885-1966) de bunlardan biridir.

Burada Hamdullah Suphi Tanrıöver'in kısa da olsa biyografisini vermek, çalışmamızın daha iyi anlaşılabilmesi için yerinde olacaktır. Seçkin bir aileye mensup olan Tanrıöver, büyük bir kültürel mirasa da sahip ola-

¹ Atatürk'ün dış Türklerle ilgili politikası ile ilgili olarak geniş bilgi için bkz. Mehmet Saray, *Atatürk ve Türk Dünyası*, Ankara, 1995 ; Dönemin fikir akımları için bkz. Yusuf Akçura, *Üç Tarz-ı Siyaset*, Ankara 1976.

rak dünyaya gelmiştir.² Özellikle baba tarafından âlimler, siyaset ve devlet adamları yetiştirmiş köklü bir aileye mensuptur. Dedesi, Tanzimat döneminin şair vezirlerinden Abdurrahman Sâmî Paşa, amcası Tanzimat edebiyatının tanınmış edebiyatçılarından Sâmî paşazade Sezai Bey, babası, çeşitli bakanlıklarda bulunmuş, değerli bir âlim Abdüllâtif Suphi Paşa, ailenin tanınmış isimlerinden bazılarıdır.

Hamdullah Suphi, 1885'te İstanbul'da babasının adıyla anılan konakta doğar. Bu konak o tarihlerde edebiyat, ilim, siyaset adamlarının sohbet ettikleri yerlerdendir. Nitekim Divan Edebiyatı'nın son şairleri; Nevres Efendi, Hakkı Bey, Kâzım Paşa, Avni Bey ve Nâmık Kemal'in sık sık bir araya geldikleri Sâmî Paşa Konağı adeta bir bilim yuvası gibidir.³

Ortaöğrenimini o denemde Osmanlı Devletinin batıya açılan tek sivil penceresi olan Galatasaray Sultanisi'nde tamamlar. Galatasaray'da okumanın kendisine sağladığı çok iyi bir Fransızca bilgisi sayesinde zamanın fikir akımlarını ilgiyle takip eder.

1904'da Galatasaray Sultanisi'ni bitiren Hamdullah Suphi, 1905'te Tütün İhisarı Merkez İdaresi Tercüme Kalemi'nde stajyer memur olarak çalışmaya başlar.İşini beğenmeyen Hamdullah Suphi, "en çok sevdiğim meslek" dediği öğretmenliğe geçer. 1908'den itibaren çeşitli okullarda farklı dersler veren Hamdullah Suphi, Darülfünun'da verdiği "Hikmet-i Bedâyi", (Estetik) dersinde çok başarılı olur. Asıl onu üne kavuşturan faaliyeti ise, Osmanlı Devleti içindeki azınlıkların dayanışmasına ve faaliyetlerine karşı bir tepki olarak ortaya çıkan, milliyet esasına dayanan Türk Ocağı Cemiyeti başkanlığıdır. Resmi olarak 1912'de kurulup 1931 yılında ocağın kapatılarak Halk Evleri'ne dönüştürülmesine kadar hep başkan olarak kalmıştır. Türk Ocağı başkanlığı sırasında teşkilat kurma ve yaşatmada istisna bir yetenek olduğunu göstermiştir. Çalışkanlığı, bilgisi ve hi-

2 Hamdullah Suphi Tanrıöver ile ilgili geniş bilgi için bkz. Fethi Tevetoğlu, **Hamdullah Suphi Tanrıöver**, Ankara 1995, İbnülemin Mahmut Kemal İnal, **Son Asır Türk Şairleri**, C -III, İstanbul 1988; Mustafa Baydar, "Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Hayatı", **Türk Yurdu**, C-6, S.2 (Şubat 1967)

3 Halim Serarstan , **Hamdullah Suphi Tanrıöver**, Ankara 1995, s.21.

tabet gücü sayesinde Türkçülük hareketinin halka ulaşmasında önemli rol oynamıştır.

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalini protesto eden mitinglerin hem tertipleycileri, hem de ateşli hatipleri arasında yer alır. Son Osmanlı Meclis-i Mebusanı'na Saruhan ve Antalya'dan mebus seçilir. Bu mecliste ve meclisin Felâh-ı Vatan Grubu'nda, bir yandan Misâk-ı Millî ile millî mücadele lehine, bir yandan da İngiltere aleyhine etkileyici konuşmalar yapar. Sarayın ihanet içinde olduğunu söyler.

23 Nisan 1920'de açılan Birinci Büyük Millet Meclisine Antalya milletvekili olarak girer. Meclisin en tesirli konuşan hatiplerinden biri olarak, devamlı Mustafa Kemal Paşanın etrafında kenetlenmeyi telkin eder. Matbuat ve İstihbarat Umum Müdürlüğü yanında, iki kez mâarif vekili olarak vazife alır.

1931 yılına gelindiğinde, yurtdışında elçi olarak görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu doğrultuda Kahire, Belgrad ve Bükreş elçiliklerinden birini seçmesi önerilmiş, o tercihini defalarca ziyaret ettiği ve özellikle Romanya sınırları içinde yaşayan 350 bini aşkın Müslüman ve Hıristiyan Türklerin yaşamakta olduğunu bildiği Romanya'yı tercih etmiştir⁴. Bunun üzerine 20.05.1935 tarihinde Bükreş'e Birinci sınıf elçi olarak atanmıştır⁵. Daha sonra 1939 yılında da aynı görev yerinde Büyükelçiliğe yükseltilmiştir.⁶

Elçilik Sırasındaki Faaliyetleri ve Gagauz Türkleri

Hamdullah Suphi, 1931'den 1944'e kadar on üç yıl geniş tarih bilgisi, kültürü ve hitabet yeteneği ile Türkiye'yi Romanya'da en iyi şekilde temsil etmiştir. Onun bu yetenekleriyle Romen Dışişleri Bakanı N. Nitulescu ile Türkiye Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras'ı birbirlerine fazla-

4 Mihail Guboğlu, "Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığı Döneminden II. Dünya Savaşı'na kadar Türk Rumen İlişkileri (1923-1944)", *Bellefen*, C.XLVII, s.188 (Ekim 1983), s.1051.

5 Birinci sınıf elçi olarak görevlendirilme kararnameşi için bkz. EKLER, BELGE NO: 1.

6 Büyükelçilik Kararnameşi için bkz. EKLER, BELGE NO: 2-3.

siyla yaklaştırmış, Romen Diplomatlarla, Türk Diplomatlar arasında samimî dostluklar kurulmasına vesile olmuştur. Zaman zaman da Ana Kraliçe Elena tarafından fikri alınmak üzere Saraya davet edilmiştir. ⁷

Hamdullah Suphi'nin de katkılarıyla 17 Ekim 1933'te Türkiye-Romanya Dostluk, saldırmazlık, hakemlik ve uzlaştırma antlaşması imzalanmıştır⁸. İmzalanan bu antlaşma iki ülke arasındaki dostluk havasını geliştirmiş, bu gelişme Türk Büyükelçisinin Romanya'daki işlerini kolaylaştırmış ve onu daha itibarlı bir konuma getirmiştir.

Bu durumu çok iyi değerlendiren Tanrıöver, şahsi gayretiyle Bükreş'te büyük bir Türk mezarlığı meydana getirmiştir. Balkan ve Birinci Dünya Savaşı'nda Şehit olan 2714 kişiyi içine alan bu mezarlık 6 Nisan 1935'te muhteşem bir törenle açılacaktır. Burada oldukça etkileyici bir konuşma yapan Hamdullah Suphi sözlerini şu cümle ile bitirir. "Diriler ölüler sayesinde insan olarak, hür olarak yaşıyorlar"⁹

Onun önemli hizmetlerinden biri de, Romanya'da yaşayan Müslüman Türk Cemaati'nin Türkiye ile kültürel bağlarının devamını sağlayacak tedbirleri almış olmasıdır. Nitekim bu doğrultuda, Müslüman Türklere ait olan "Seminarul Musulman" adlı yüksekokul da, Arap harfleri yerine Türk harflerinin kabul edilmesi ve Türk tarihinin okutulması sağlanmıştır.¹⁰

Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Gagauz Türkleri İle İlgili Faaliyetleri

Tanrıöver'in en çok sözü edilen ve özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla çok sık gündeme gelen Gagauz Türkleri ile ilgili olanıdır.

Ortodoks Hıristiyanlığına bağlı olan Gagauz Türklerinin menşei hakkında çok farklı görüşler olmasına rağmen, onların tarih boyunca Peçenek,

7 Müstecib Ülküsal, "Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Dobruca Türkleri", *Emel Dergisi* (Temmuz-Ağustos 1966), S:35, s. 36.

8 İsmail Soysal, *Türkiye'nin Siyasal Andlaşmaları*, C:1, (1920-1945), Ankara 1983, s. 437.

9 Mustafa Baydar, *Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Anıları*, İstanbul 1968, s. 158

10 Müstecib Ülküsal, "Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Dobruca Türkleri", *Emel Dergisi*, (Temmuz-Ağustos 1966), S:35 , s.36.

Kıpçak ve Anadolu Selçuklu Türkleriyle karışan, hatta birleşen Gagauzların etnik çekirdeğini Oğuzların oluşturduğunu söyleyebiliriz.¹¹

Gagauz Türkleri Anadolu ve Azerbaycan Türklerinden farklı olarak, Güneyden değil, Karadeniz'in Kuzeyi'nden batıya göçmüşlerdir. 1065 yılında Tuna'yı geçerek Kuzey-Doğu Bulgaristan ve Dobruca bölgesine yerleşmişlerdir.¹² Burada, daha sonra gelen Kıpçak (Kumanlar) ve Peçenek Türkleriyle kısmen karışmışlar ve daha sonra Bizans'ın etkisiyle de Hıristiyanlığın Ortodoks mezhebine girmişlerdir.

Gagauzlar 14. Yüzyıl başlarında Balkanlarda Hıristiyanlaşmış bir Türk ailesinden gelen Balık bey liderliğinde bir devlet kurmuştur. Bugünkü Bulgaristan sınırları içinde bulunan Balçık (Karvuna) şehrini de başkent yapmışlardır. Bu küçük Oğuz devletinin toprakları 1417 yılında Osmanlı Devleti topraklarına katılmıştır.¹³ Osmanlı idaresi altında Gagauz Türkleri çok iyi muamele görmüşlerdir.¹⁴

18. Yüzyıla gelindiğinde, ortaya çıkan Osmanlı-Rus savaşları (1768-74, 1787-91, ve 1806-12), diğer taraftan Bulgarların baskıları ve Rusların teşviki ile Gagauz Türkleri, yurtlarını bırakarak Besarabya'ya göç etmişlerdir.¹⁵

1770'te Moldova'da ilk defa biri "çadır", diğeri de "orak" adlı iki köy kuran Gagauzlar, 1812 yılında yapılan Bükreş Antlaşması sonucu Nogay Tatarları'nın Bucak'tan çıkarılması üzerine buraya yerleşmişlerdir.¹⁶

Gagauzlar, Rus Çarlığı'nın ruslaştırma politikası karşısında, 06 Ocak 1906'da bugünkü başkentleri olan Komrat'ta bir devlet kurmuşlardır. Sa-

11 Gagavuzlarla ilgili olarak farklı görüşler için bkz. Atanos Manof, **Gagavuzlar (Hıristiyan Türkler)** Çev: Türker Acaroğlu, Ankara 1939; Mihail Ciachir, **Basarabiealâ Gagavuzlarân Istorieasâ**, Chişinău 1934; Harun Güngör, Mustafa Argunşah, **Gagauzlar**, İstanbul 1934; Nikolay Baboğlu, **Gagauz Folkloru**, Kişinev 1969; Stephan Bulgar, **Canavar Yortuları**, Kişinev 1990; Yaşar Nabi Bayır, **Balkanlar ve Türklük**, Ankara 1936; Adil Dağıstan "Gagauz Türkleri" **Sabaa Yıldızı**, S: 13. (Bahar 2000).

12 Müstecib Ülküsal, **Dobruca ve Türkler**, Ankara 1987, s.30.

13 Monof, a.g.e., s.25; Güngör, Argunşah, a.g.e., s.34.

14 Ciachir, a.g.e., s.5.

15 Olga Radova, "Bucak'taki Transtuna Göçmenlerinin ve Gagauzların Etnik Kimliği", **Avrasya Etüdleri**, S:13, (İlkbahar 1998), s.56.

16 Ciachir, a.g.e., s.24.

dece on gün yaşayabilen bu devlet, Çarın orduları tarafından işgal edilerek ortadan kaldırılmıştır.¹⁷

Gagauzlar, 1917 Ekim devrimiyle bağımsızlık yolunda tekrar umutlanmışlarsa da Çarlık Rusyası'nda olduğu gibi, Sovyetler Birliği döneminde de beklentileri boşa çıkmıştır.

Birinci Dünya savaşı sırasında Rusya'nın savaştan çekilmesiyle 1918 yılında Besarabya, Romanya tarafından işgal edilmişti. Böylece Ruslarla Romenler arasında el değiştiren Gagauz Türkleri için yeni bir dönem başlamış oluyordu.

Yukarıda kısaca tarihi geçmişini özetlemeye çalıştığımız Gagauz Türkleri için Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Bükreş Büyükelçiliğine getirilmesi büyük bir şans olmuştu. Suphi, Gagauz yerine "Gökoğuz" olarak hitap ettiği bu Türk topluluğuna tüm kalbiyle adeta bir baba şevkati ile sarılmıştır. Onun zamanında Türkiye'nin Bükreş Elçiliği neredeyse Gagauzların istilasına uğramış, Elçilik memurlarının hemen hemen hepsi Gagauzlardan oluşmuştur.¹⁸

Tanrıöver daha Bükreş'e gider gitmez Besarabya'da ve Dobruca'da yaşayan 250.000'i aşkın Gagauzlarla yakından ilgilenerek, Gagauz kasaba ve köylerini dolaşmıştır. Görev süresince Romen Hükümetine yirmi altı Gagauz kasaba ve köyünde Türkçe öğretim yapan okul açtırmıştır. Buralara öğretmen tayin ettirmiştir. Türkiye'den getirttiği kitapları bu okullarda okutturarak, onların Türklüklerinin bilincine varmalarını sağlamıştır. Bununla da yetinmeyen Tanrıöver, Gagauzları Türkiye'ye getirip, Trakya bölgesine yerleştirmek istemiştir. Ne var ki, bu konunun görüşüldüğü yıllarda İkinci Dünya Savaşı çıkmış ve onların yaşadığı bölgelerden Besarabya Rusların, Dobruca'da Bulgarların eline geçtiğinden, Hamdullah Suphi'nin Gagauz Türklerini Türkiye'ye getirme hayali gerçekleşmemiştir. Ancak o herşeye rağmen yirmi kadar kız ve erkek Gagauz gencine Türkiye'de okuma imkânı sağlamıştır.

17 D.N. Tanasoğlu, "Gagauzların İstoyası", *Ana Sözü* (10 Ağustos 1991)

18 Bilal Şimşir, "Hamdullah Suphi Tanrıöver, Gagauz Metropoliti", *Sabaa Yıldızı*, S:25.

Hamdullah Suphi 05 Aralık 1944 tarihinde Romanya Büyükelçiliği'nden emekliye ayrılmıştır. Emekliliğine rağmen özellikle okumaya gönderdiği gençlerle adeta bir aile bağı çerçevesinde ilgisini sürdürmüştür. Bu öğrencilerle yazışmalarında "Aziz oğlum", "Sevgili oğlum" gibi hitapları ile mektuplarının içeriği, Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Gagauz Türklerine bir baba şefkati ile yaklaştığının açık bir kanıtıdır.¹⁹

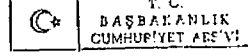
Sonuç olarak Hamdullah Suphi Tanrıöver, I. ve II. Meşrutiyet, Milli Mücadele, Cumhuriyet gibi farklı dönemlerde yaşamıştır. Devlet işlerinde de önemli görevler üstlenmiştir. Bir aksiyon adamı oluşunun yanı sıra, hatipliği, idealist, inkılâpçı ve demokrat bir milliyetçi yapısıyla, Bükreş Büyükelçiliği süresince, burada yaşayan Türklerle yakından ilgilenmiştir. Onların Atatürk'ün inkılâpları ve dış politikası çerçevesinde bilinçlenmelerinde çok önemli katkılarda bulunmuştur.

¹⁹ Söz konusu mektuplar için bkz. Ekler: Belge 4-5.

EK: 1

T. C.
BAŞVEKÂLET
KUMANKLIT MODURLUGU

Şube : _____
Sayı : 71043

KARARNAME

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Münhal bir Elçilik tahsisatının Bükreşe nakli ile sabık İstanbul kab'usu Hamdullah Suphi Beyefendinin Bükreşe birinci sınıf Elçi olarak 125 lira maaş ve 45 lira tahsisatla tayini, Hariciye Vekâletinin 18/5/831 tarih ve 9345/247 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 20/5/831 tarihli iktisadında tasvip ve kabul olunmuştur .

20/5/831

REİSİCÜMRE:

Yusuf Kemal

Bş. V.

Yusuf Kemal

Ad. V.

Yusuf Kemal

M. M. V.

Yusuf Kemal

Da. V.

S. W. W.

Ha. V. V.

S. W. W.

Ma. V.

S. W. W.

Mf. V.

S. W. W.

Na. V.

S. W. W.

İk. V.

S. W. W.

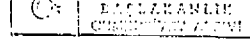
S. İ. M. V.

S. W. W.

HAMDULLAH SUPHI'NİN ROMANYA BÜYÜKELÇİLİĞİ VE GAGAUZ TÜRKLERİ 825

EK: 2

T. C.
D A Ş V E K A L E T
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2
11379

Kararname

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Bükröste birinci sınıf Orta Elçi olarak bulunmakta olan Hamedullah Suphi Tanrıöver 'in Büyük Elçiliğe terfi ettirilmesi, Hariciye vekilliğinin 26/6/939 tarih ve 41649/255 sayılı teklifi üzerine İcra ve kulleri Heyetince 28/6/939 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR

İsmail İsmail

B. V. *P. F. Karademi* Ad. V. *Y. Çel* M. M. V. *G. T. Karademi* D. V. *F. Karademi* Ha. V. *S. Karademi*
Ma. V. *S. Karademi* Mi. V. *Y. Çel* Na. V. *A. F. Cebem* İ. V. *A. Karademi* S. İ. M. V. *P. Karademi*
C. I. V. *P. Karademi* Z. V. *M. Karademi* M. V. *A. Karademi* T. V. *S. Karademi*

EK: 3

T. C. BAŞVEKİLET KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ Sayı : <u>11749</u>		Dosya işaretleri <u>107</u> <u>155</u>
Kararın Numarası <u>41649/255</u> Tarihi <u>21.6.99</u> Yazan memur <u>P. M. M. M.</u> Yazı tarihi <u>20.6.99</u> Muevin <u>M. S. M.</u> Beyaz eden Beyaz tarihi Karşılaştıranlar Sadere No. <u>3550</u> Merbutat <u>1</u> Sirk tarihi <u>4.9.99</u> Kaydeden Düşünceler <u>11</u> <u>311</u>	Kararname BEYAZ / TÖHLEK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ CUMHURİYET ARŞİNİ Bükreşte Birinci sınıf Orta Elçi olarak bulunmakta olan Hamdullah Suphi Tanrıöver in Büyük Elçiliğe terfi ettirilmesi; Hariciye vekillığının 26/6/939 tarih ve 41649/255 sayılı teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 21.6.99 tarihinde kabul olunmuştur . Hariciye vekillğine Neşriyete Başvekil yerine Müsteşar	949 K T

HAMDÜLLAH SUPHİ'NİN ROMANYA BÜYÜKELÇİLİĞİ VE GAGAUZ TÜRKLERİ 827

EK: 4

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
BÜKREŞ BÜYÜK ELÇİLİĞİ

Bükreş, 2 II-nci Şeyh. 1938

Mhususî

Sevgili ağlama,

Sizin için ve arkadaşınız için mektubunuzu alır alması
mülkiye mektebi müdürü Mehmed Emin bey'e derhal düğünükla-
rını yazdı.

Bazı imtihanlarda iyi numara almışsınız. Fakat eski
bir dostum olan mülkiye müdürü bana mektubla imtihan netice-
lerini bildirmişti . Türkçeniz-in çok ilkel meseleler için
zayıf olması zarurî olduğunu belirttikten sonra sizin için
geniş davranılmasını rica ettim, ve ^{bu} seneler içinde tarafki
göstereceğinizi eski teorubelerine güvenerek ifade ettim.

Şimdi cevap bekliyorum. Umarım ^{bu} seneler müsbet netice
alırız. Mahabbetle sizin ve arkadaşlarınızın gözlerinden öperim.

H. Suphi Caner

EK: 5

1-5-1964

Aziz Oğlum

28-4-1964 tarihli Hürriyet gazetesinde hakkında bahseden yazıdan Amerikada yaptığın tahsilini ikmal ettiğini memnuniyetle öğrendim.

Geçirmiş olduğun rahatsızlık dolayısıyla bir ameliyat yapılması icab ettiğini ve bu sebeple Hastahaneye yatmış olduğumu ayrıca öğrenmişle kederlendim.

Ümit ederim ameliyaten sonunda tamamen iyi olmuş bir halde memleketine döneceksin ve mini mini yavruların ve mühterem ailemle beraber seni görmek bana nasib olacaktır. Mektubumu bitirirken içimde en kuvvetli hislerden herşey olmuş dostluğum ve sevgilerimle hepimizin sıhhati üfijetine dua ettim.

Handullah Güpki Çarşın